

LIKUMA GROZĪJUMI

Minimālās algas maksātāji tiks publiskoti

No 2018. gada publiski būs pieejamas ziņas par darba devējiem, kuri darbiniekiem maksā minimālo mēnešalgu vai mazāku, kā arī par tiem uzņēmumiem, kuri nav iesnieguši deklarācijas

To paredz Saeimā akceptētie grozījumi likumā «Par nodokļiem un nodevām». Uzņēmēji jauninājumu uztver pozitīvi, vienlaikus ir jautājumi par šo ziņu izmantošanas lietderību. Finanšu ministre Dana Reizniece-Ozola, skatot šos grozījumus valdības sēdē, norādīja, ka Valsts ieņēmumu dienestam (VID) būs pienākums publicēt informāciju par tiem darba devējiem, kuru darbinieku vidējā mēneša alga ir valstī noteiktās minimālās mēneša algas apmērā vai pat zemāka. «Tā ir riska grupa, kurai varētu būt aplokšņu algas,» valdības sēdē norādīja finanšu ministre. Tāpat publiski kļūs arī to nodokļu maksātāju nosaukumi, kuri nebūs iesnieguši nodokļu administrācijai deklarācijas.

Ārvalstu pieredze

ZAB Sorainen nodokļu partneris Jānis Taukačs norāda, ka bez minētajiem gadījumiem informācija tiks publiskota arī par tiem nodokļu maksātājiem, kuri saņēmuši administratīvo sodu par aplokšņu algu maksāšanu. Tāpat būs arī informācija par amatpersonām, kas ir vai arī bija uzņēmumā, un tās pienākumu pildīšanas laikā iestājās nosacījumi, kas bija pamats uzņēmuma saimnieciskās darbības apturēšanai. Šādu amatpersonu saraksts varot kalpot par savdabīgu filtru un brīdinājuma signālu potenciālajiem sadarbības partneriem. «Tas, ka Valsts ieņēmumu dienests piedāvās vairāk informācijas par nodokļu maksātājiem, ir apsveicami, taču būtībā tas ir tikai viens solītis uz priekšu,» norāda J. Taukačs. Viņš uzsver, ka mērķis būtu Latvijā nonākt līdz tādai sistēmai, kurā nodokļu maksātājs no nodokļu administrācijas saņem atzinumu par savu potenciālo vai esošo sadarbības partneri. «Ja nodokļu administrācija saka, ka darījumu partneris ir nedrošs, tad viss risks iekulties nepatikšanās ar nodokļu samaksu ir uz paša līgumslēdzēja pleciem, savukārt gadījumā, ja nodokļu iekasētāji saka, ka ar konkrēto personu viss ir kārtībā, tad atbildība par tā nodokļu pārkāpumiem nevar tikt attiecināta uz otro līgumslēdzējpusi,» skaidro J. Taukačs. Viņš vērš uzmanību uz Slovēnijas risinājumu, kad pircēju pēc tā pieprasījuma vietējā nodokļu administrācija informē par to, vai pārdevējs ir iesniedzis PVN deklarācijas un samaksājis PVN. «Latvijā VID atsakās sniegt šādu informāciju, jo «to liedzot likums», bet ES dalībvalstij Slovēnijai tas netraucē,» secina J. Taukačs. Viņu pārsteidzot, ka VID vēl joprojām uzskata, ka rūpīgam uzņēmumam jāveic samērā plašas pārdevēja pārbaudes, pirms iegādāties no tā preces vai pakalpojumus. «Situācija būtu jāmaina un Latvijai jāizmanto citu ES

FOTO - RIVARS SKUIJA / DIENAS.BIZNESS

Mērķis būtu Latvijā nonākt līdz tādai sistēmai, kurā nodokļu maksātājs no nodokļu administrācijas saņem atzinumu par savu potenciālo vai esošo sadarbības partneri,

**JĀNIS TAUKAČS,
ZAB SORAINEN
NODOKĻU PARTNERIS.**

dalībvalstu piemēri, lai tādējādi godīgie nodokļu maksātāji tiktu pasargāti no darījumiem ar negodprātīgiem darījumu partneriem un par šīs informācijas atbilstību atbildētu tie, kuriem ir visi instrumenti, lai zinātu kāds nu kurš ir nodokļu maksātājs,» piemēta J. Taukačs.

Daudz jautājumu

Savukārt viens no aptaujātajiem nelielajiem lauku uzņēmējiem norādīja, ka viņam ir jautājumi par to nodokļu maksātāju (kuri darbiniekiem maksā valstī noteikto minimālo algu vai mazāku par to) sarakstu. Proti, starp Rīgu, Pierīgu un tāliem laukiem ir milzīga starpība, un tas nozīmē, ka faktiski līdz ar kārtējo minimālās algas iecerēto paaugstināšanu līdz 430 eiro pašreizējo 380 eiro vietā vairums šo lauku uzņēmēju nonāks attiecīgajā sarakstā, kas tiks uzskatīts par savdabīgu melno sarakstu. Tāpat pēc uzņēmēja domām divaina situācija veidosies tiem, kuri piesaista cilvēku konkrētu darbu veikšanai kā arī sezonas strādniekus. Minēto jemeslu dēļ tiek pieļauts, ka tālos laukos darbojošies uzņēmumi, kuri dod cilvēkiem vēl kaut kādu darbu (kaut vai minimālās algas apmērā), nonāks vienā «maisā» ar tiem, kuri maksā aplokšņu algas.

Māris Ķirsons